

Sygn. akt IV U 298/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2014r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Elżbieta Wojczuk
Protokolant	st. sekr. sądowy Marzena Mazurek

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2014 r. w Siedlcach na rozprawie

odwołania H. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 5 lutego 2014 r. Nr (...)

w sprawie H. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala, że ubezpieczonemu H. G. przysługuje prawo do emerytury od dnia 19 stycznia 2014 r.

Sygn. akt: IV U 298/14

UZASADNIENIE

Decyzją z (...). Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.184 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze odmówił H. G. prawa do emerytury z uwagi na brak 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych na dzień 1 stycznia 1999r. Organ rentowy wskazał, że do stażu ubezpieczeniowego nie uwzględniono okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 19 stycznia 1970r. do 1 września 1974r., gdyż do stażu pracy jako okres uzupełniający do brakujących 25 lat pracy ogółem można uwzględnić pracę w gospodarstwie rolnym pod warunkiem, że miała charakter stały i wykonywana była w wymiarze nie niższym niż pół etatu.

Odwołanie od w/w decyzji złożył H. G., wnosząc o jej zmianę i przyznanie mu prawa do emerytury od 10 stycznia 2014r. W uzasadnieniu odwołania wskazał, że w spornym okresie mieszkał z rodzicami i pomagał w prowadzeniu ich gospodarstwa rolnego. Jego matka była wówczas obłożnie chora i leżała w łóżku, brat, starszy o 10 lat, wyprowadził się z domu i usamodzielniał, a ojciec był zatrudniony w szkole jako woźny. Wszelkie prace gospodarskie wykonywał na równi z ojcem. Gospodarstwo specjalizowało się w uprawie warzyw na sprzedaż oraz hodowlą drobiu. Szkoła była

oddalona o 5 km od miejscowości, w której zamieszkiwał, dojeżdżał do szkoły autobusem. Pracował w gospodarstwie codziennie, co najmniej 4 godziny dziennie (odwołanie k.2-4).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, powołując się na argumenty przytoczone w zaskarżonej decyzji i wskazując, że nie wnosi ono do sprawy żadnych nowych dowodów faktycznych ani prawnych, które dawałyby podstawy do zmiany decyzji (odpowiedź na odwołanie k.5-6).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony H. G., ur. (...), w dniu 10 stycznia 2014r. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z wnioskiem o emeryturę (k.1 akt emerytalnych). Na podstawie przedłożonych do wniosku dokumentów organ rentowy przyjął za udokumentowany okres ubezpieczenia (składkowe i nieskładkowe) na dzień 1 stycznia 1999r. w wymiarze 23 lata, 8 miesięcy i 19 dni, w tym 19 lat, 2 miesiące i 20 dni stażu pracy w warunkach szczególnych. Rozpatrując uprawnienia do emerytury organ rentowy nie uwzględnił okresu pracy ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym rodziców od 19 stycznia 1970r. do 1 września 1974r. z uwagi na to, że w oświadczeniu wnioskodawcy i zeznaniach świadków wystąpiły rozbieżności co do wymiaru czasu pracy w gospodarstwie. Organ rentowy wskazał, że do stażu pracy jako okres uzupełniający do brakujących 25 lat pracy ogółem można uwzględnić pracę w gospodarstwie rolnym pod warunkiem, że miała charakter stała i wykonywana była w wymiarze nie niższym niż pół etatu (decyzja z 5 lutego 2014r. k.26 akt emerytalnych).

Ubezpieczony urodził się w dniu (...) w W. i od tego dnia był zameldowany pod adresem (...), gm. L., powiat (...), woj. (...) (k.11 akt emerytalnych). Rodzice ubezpieczonego A. G. i S. G. z mocy prawa w dacie 4 listopada 1971r. stali się właścicielami gospodarstwa rolnego o pow. 1,16 ha w miejscowości J. na podstawie aktu własności ziemi (...) nr (...) (zaświadczenie k.7 akt emerytalnych). Dodatkowo rodzice H. G. dzierżawili 30 arów od krewnego pod uprawę ziemniaków. Ubezpieczony od urodzenia mieszkał z rodzicami na terenie powyższego gospodarstwa (potwierdzenie zameldowania k.11 akt emerytalnych). Po ukończeniu szkoły podstawowej od 1 września 1969r. ubezpieczony kontynuował naukę w Technikum w W., ale przerwał naukę w Technikum z uwagi na to, że nie dawał sobie rady i od 1 września 1970 r. rozpoczął naukę w szkole zawodowej o tym samym profilu co technikum – mechanik maszyn rolniczych. Do szkoły zawodowej ubezpieczony dojeżdżał również do W.. H. G. szkołę zawodową ukończył w czerwcu 1974r., a od 2 września 1974r. podjął zatrudnienie. Matka wnioskodawcy była chora na gruźlicę i leżała w łóżku, ojciec był zatrudniony w szkole jako woźny. Ojciec wnioskodawcy chodził do pracy na 6.00. Odległość z miejscowości J., gdzie mieszkał ubezpieczony do W. wynosi około 6 kilometrów. Odległość tę ubezpieczony pokonywał autobusem lub rowerem. H. G. wstawał o 6.00, robił obrządek i jechał do szkoły. Dojazd do szkoły zajmował pół godziny. Zimą chodził pieszo. Dopiero pod koniec nauki był autobus. Po powrocie ze szkoły pracował w gospodarstwie: parował ziemniaki dla zwierząt, karmił świnię, gęsi, kury, pracował w polu, pożyczał konia od sąsiadów, aby zorać pole, pomagał w żniwach, sianiu, sadzeniu ziemniaków, wykopkach, radleniu, uprawiał ogródek, pielął. Hodował pomidory, ogórki. Wodę dla zwierząt nosił od sąsiada, bo oni nie mieli własnej studni. Od lutego do września 1970r., ze względu na to, że przerwał naukę w technikum zajmował się wyłącznie pracą w gospodarstwie i opieką nad chorą matką. Nie wyjeżdżał na wakacje ani ferie, pracował codziennie w gospodarstwie co najmniej 4 godziny dziennie. Jego brat ożenił się w 1968r. i wyprowadził z domu. Brak ubezpieczonego po założeniu własnej rodziny nie pomagał rodzicom w gospodarstwie. Wnioskodawca przejął od rodziców gospodarstwo, w którym pracował. Ubezpieczony pracował w gospodarstwie rolnym rodziców w czasie roku szkolnego co najmniej 4 godziny dziennie, a w okresie wakacji szkolnych więcej niż 4 godziny dziennie (zeznania świadków: S. B. k.10v-11, D. Ś. k.11-11v oraz zeznania ubezpieczonego k.11v-12).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie H. G. podlegało uwzględnieniu.

Zgodnie z art.184 ust.1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2013r., poz.1440 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego przewidzianego w art.32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy, tj. w dniu 1

stycznia 1999r. osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz osiągnęli okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art.27 ustawy, a także nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. W myśl przywołanego wyżej art.32 ust.1 i 4 ustawy pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, a w myśl przywołanego wyżej art.27 ustawy wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynosi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Zgodnie z §4 ust.1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A załącznika do rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury w w/w wieku jeżeli ma wymagany okres zatrudnienia (co najmniej 25 lat mężczyzna), w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Ponadto zgodnie z §2 ust.1 przedmiotowego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy wymagało zbadania, czy ubezpieczony spełnia przesłankę wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego w rozmiarze co najmniej 25 lat. Poza sporem pozostawało bowiem, że spełnione są pozostałe warunki do przyznania emerytury.

Zgodnie z art.10 ust.1 pkt 3 w/w ustawy przy ustalaniu prawa do emerytury uwzględnia się – traktując je – jak okresy składkowe przypadające przed dniem 1 stycznia 1983r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe ustalone na zasadach określonych w art.5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

Analizując okoliczności sprawy Sąd doszedł do przekonania, że stanowisko organu rentowego jest niezasadne. Organ rentowy niedostatecznie wnikliwie zbadał okoliczności sprawy i błędnie przyjął, że praca wnioskodawcy w gospodarstwie rolnym rodziców nie miała charakteru stałego i nie była wykonywana w wymiarze co najmniej 4 godzin dziennie.

Pokonanie rowerem odległości 6 km zajmowało około pół godziny. Podobną ilość czasu zajmowała podróż autobusem. Pokonanie 6 km pieszo młodemu, zdrowemu mężczyźnie zajmuje około godziny. Taki czas dotarcia do szkoły w W. i z powrotem oczywiście pozwalał ubezpieczonemu na pracę w gospodarstwie rolnym w wymiarze co najmniej 1/2 etatu, a zatem 4 godziny dziennie.

W ocenie Sądu na wiarę zasługują również spójne i logiczne zeznania ubezpieczonego i świadków co do rodzaju pracy wykonywanej przez ubezpieczonego w spornym okresie w gospodarstwie rolnym rodziców. Z zeznań tych wynika, że po powrocie ze szkoły ubezpieczony wykonywał szereg stałych prac przy obrządki zwierząt i innych wynikających z aktualnej potrzeby. Prace te zabierały ubezpieczonemu od 4 do 5 godzin. Dotyczy to dni nauki szkolnej, bowiem w dni wolne od nauki, w wakacje i ferie oraz w dni nasilonych prac polowych praca ta wykonywana była w znacznie wyższym wymiarze. Co do samej potrzeby wykonywania przez ubezpieczonego pracy w gospodarstwie rolnym wskazać należy, że potrzeba ta nie budzi wątpliwości. Wielkość gospodarstwa rolnego rodziców ubezpieczonego, fakt, że jego matka była chora i leżała w łóżku, a ojciec pracował poza rolnictwem oraz ówczesne warunki pracy w rolnictwie uzasadniają stwierdzenie, że praca ubezpieczonego miała istotne znaczenie dla przedmiotowego gospodarstwa. Dlatego na podstawie art.10 ust.1 pkt 3 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych okres pracy ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym podlega zaliczeniu do okresu wymaganego do emerytury. Ubezpieczony wniósł o zaliczenie okresu od 19 stycznia 1970r., tj. od chwili ukończenia (...). W ocenie Sądu okres ten podlega zaliczeniu do okresu wymaganego do emerytury. Okres ten stanowi 3 lata, 7 miesięcy i 13 dni i dodany do okresu uznanego przez organ rentowy w wymiarze 23 lata, 8 miesięcy i 19 dni pokazuje, że ubezpieczony wykazał, iż na dzień 1 stycznia 1999r. osiągnął okres ubezpieczenia w wymiarze 25 lat.

Mając na uwadze całokształt przedstawionych okoliczności na podstawie art.477¹⁴§2 kpc Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że H. G. przysługuje prawo do emerytury(...) roku życia.